

Finanční arbitr

Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1 – Nové Město, Tel. +420 257 042 094,
ID datové schránky: qr9ab9x, e-mail: arbitr@finarbitr.cz, <https://www.finarbitr.cz>

Navrhovatel

Zástupce

Mgr. Lucie Růžičková
advokát
IČO 631 23 606

Instituce

Allianz pojišťovna, a.s.
IČO 471 15 971
Ke Štvanici 656/3
18600 Praha 8

Č. j. FA/SR/ZP/1851/2016 - 12

Praha 26. 6. 2018

Nález

Finanční arbitr příslušný k rozhodování sporů podle § 1 odst. 1 zákona č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), rozhodl v řízení zahájeném dne 11. 11. 2016 podle § 8 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi na návrh Navrhovatele proti Instituci, vedeném podle tohoto zákona a zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, o zaplacení částky 110.324 Kč spolu s úrokem z prodlení, takto:

- I. **Návrh navrhovatele, [redacted], na zaplacení částky ve výši 106.918,04 Kč (slovy: sto šest tisíc devět set osmnáct korun a čtyři haléře), se podle § 15 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi zamítá.**
- II. **Instituce, Allianz Pojišťovna, a. s., je povinna navrhovateli, [redacted], zaplatit částku ve výši 3.405,96 Kč (slovy: tři tisíce čtyři sta pět korun devadesát šest haléřů), a to do 3 dnů od právní moci nálezu.**
- III. **Instituce, Allianz Pojišťovna, a. s., je povinna uhradit podle § 17a sankci ve výši 15.000 Kč, a to do patnácti dnů ode dne nabytí právní moci tohoto nálezu na účet Kanceláře finančního arbitra vedený u České národní banky, č. 19-3520001/0710, var. symbol 18512016, konst. symbol 558.**

Odůvodnění:

1 Podmínky řízení

Navrhovatel a Instituce finančnímu arbitrovi předložili smlouvu o investičním životním pojištění Globalinvest č. [redacted], s počátkem pojištění dne 13. 6. 2007 a pojistnou dobou 8 let, ze dne 12. 6. 2007, ve které je Navrhovatel označený jako pojistník a pojištěný a Instituce jako pojistitel (dále jen „Pojistná smlouva“).

Pojistná smlouva za svoji součást označuje Všeobecné pojistné podmínky pro pojištění osob účinné od 1. 1. 2005 (dále jen „Všeobecné pojistné podmínky“) a Zvláštní pojistné podmínky pro pojištění Globalinvest verze 06/01.04.2007 (dále je „Zvláštní pojistné podmínky“), když Pojistná smlouva obsahuje na třetí (nečíslované) straně „Prohlášení pojistníka a Pojištěného“, ve kterém Navrhovatel prohlašuje, že „Potvrzuji, že před uzavřením smlouvy jsem obdržel/a VPP a ZPP verzi 06/01.04.2007 (...).“

Pojistná smlouva je podle svého obsahu smlouvou o životním pojištění ve smyslu § 54 a násl. zákona č. 37/2004 Sb., o pojistné smlouvě a o změně souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pojistné smlouvě“), resp. ve znění účinném v době uzavření Pojistné smlouvy.

Ze shromážděných podkladů finanční arbitr nezjistil, že by Navrhovatel Pojistnou smlouvu neuzavřel jako spotřebitel, tedy fyzická osoba, která nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, jak ho definují hmotněprávní předpisy. Navrhovatel jako spotřebitel může být účastníkem řízení před finančním arbitrem, neboť jsou splněny podmínky stanovené v § 1 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 3 odst. 2 zákona o finančním arbitrovi.

Finanční arbitr z obchodního rejstříku zjistil, že Instituce je pojišťovnou a podle Pojistné smlouvy i pojistitelem, může tedy být účastníkem řízení před finančním arbitrem, neboť jsou splněny podmínky stanovené v § 1 odst. 1 písm. e) ve spojení s § 3 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi.

K rozhodování sporu mezi Navrhovatelem a Institucí je finanční arbitr příslušný, protože se jedná o spor mezi spotřebitelem a pojistitelem při poskytování životního pojištění ve smyslu ustanovení § 1 odst. 1 písm. e) zákona o finančním arbitrovi, když k rozhodování tohoto sporu je podle § 7 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, dána pravomoc českých soudů.

3 Tvrzení Navrhovatele

Navrhovatel potvrzuje, že návrh Pojistné smlouvy podepsal dne 12. 6. 2007, poté převzal návrh za účelem předání Instituci ■■■, a že Instituce mu dne 3. 7. 2007 vyhotovila Pojistku. Navrhovatel současně namítá, že neobdržel žádný dokument, ze kterého by vyplývala akceptace návrhu Pojistné smlouvy ze strany Instituce a z tohoto důvodu není ani jisté, zda k akceptaci jeho návrhu na uzavření Pojistné smlouvy došlo. Navrhovatel tvrdí, že má k dispozici pouze Pojistnou smlouvu s razítkem ■■■ s nečitelným podpisem a datem 29. 6. 2007 v rámečku „zpracováno“, což budí dojem, že tento den byl návrh Pojistné smlouvy Institucí akceptován, ale není patrné kým.

Navrhovatel namítá, že v Pojistné smlouvě nebyl sjednán rozsah pojistného plnění, jak vyžaduje § 2 zákona o pojistné smlouvě, protože podle Zvláštních pojistných podmínek je pojistná částka pro případ smrti rovna celkovému zaplacenému pojistnému sníženému o hodnotu odkoupených akumulčních jednotek, pojistná částka tak bude v každém okamžiku trvání pojištění nižší nebo rovna zaplacenému pojistnému. Rozsah pojistného plnění pro případ dožití je definován ve Všeobecných pojistných podmínkách jako hodnota podílových jednotek zjištěná k nejbližšímu oceňovacímu dni po dni dožití.

Navrhovatel namítá, že pro určení rozsahu pojistného plnění je klíčová znalost hodnoty a počtu podílových jednotek, která ale může být snižována o poplatky uvedené ve Specifikaci podmínek pojištění. Navrhovatel tvrdí, že Specifikace podmínek pojištění se nestala pro strany závaznou a mezi stranami tak nedošlo k platnému sjednání výše poplatků.

Navrhovatel tvrdí, že výše poplatků strhávaných z jeho pojistného účtu je zásadní pro výpočet pojistného v případě pojistné události. S ohledem na skutečnost, že bez znalosti těchto poplatků není schopen rozsah pojistného plnění určit, považuje Pojistnou smlouvu neplatnou pro neurčitost ve smyslu § 37 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý občanský zákoník“).

Navrhovatel namítá, že nemožnost stanovení počtu a hodnoty podílových jednotek způsobuje také nemožnost stanovení výše odkupného a způsobu, jakým se bude oprávněná osoba podílet na výnosech, jak vyžaduje § 4 odst. 1 písm. g) zákona o pojistné smlouvě.

Navrhovatel namítá neplatnost Pojistné smlouvy ve smyslu § 39 starého občanského zákoníku z důvodu absence převzetí pojistného rizika, protože z konstrukce pojistného plnění je evidentní, že pojišťovací složka je v Pojistné smlouvě pouze formální, když dominantní složkou je část investiční.

Navrhovatel argumentuje, že Institucí vznesená námitka promlčení je výkonem práva v rozporu s dobrými mravy ve smyslu § 3 odst. 1 občanského zákoníku, protože Pojistná smlouva je neplatná pouze z důvodů na straně Instituce a uznání námitky by bylo pro Navrhovatele nepřiměřeně tvrdým postihem spojeným se závažnými sociálními důsledky. Navrhovatel dále namítá, že je nutné vzít v úvahu, že ze strany Instituce se nejedná o ojedinělý exces, když je Navrhovatel přesvědčen, že se jednalo o úmyslné obcházení regulace poskytování investičních služeb. Navrhovatel argumentuje, že námitka promlčení je vznesena subjektem, který není v dobré víře, když si Instituce musela být vědoma neplatnosti Pojistné smlouvy již v době jejího uzavření.

5 Tvrzení Instituce

Instituce odkazuje, že s Navrhovatelem uzavřeli Pojistnou smlouvu dne 12. 6. 2007 a že na základě ní platil Navrhovatel po celou dobu trvání pojištění pojistné a to až do dožití se konce pojištění ke dni 13. 6. 2015. Instituce tvrdí, že v roce 2012 provedl Navrhovatel mimořádný odkup z hodnoty pojištění.

Instituce namítá, že i přes to, že považuje Pojistnou smlouvu za platně uzavřenou, nabídla Navrhovateli smírné řešení sporu, na které však Navrhovatel žádným způsobem nereagoval a podal návrh na zahájení řízení před finančním arbitrem.

Instituce argumentuje, že Navrhovatelem tvrzené důvody neplatnosti Pojistné smlouvy budí dojem nepoctivého právního jednání. Instituce namítá, že by Navrhovatel podepsal převzetí dokumentů tvořících Pojistnou smlouvu, tvrdí nyní, že je neobdržel. Navrhovatel navíc po celou dobu trvání Pojistné smlouvy nenamítal absolutní či relativní neplatnost, a to ani za situace, kdy po částečném odkupu v roce 2012 musel vědět, že hodnota podílových jednotek neodpovídá zaplacenému pojistnému. Instituce namítá, že pokud Navrhovatel předpokládal, že produkt splňuje jeho požadavek na spořicí produkt s garantovaným úročením, pak zanedbal běžnou péči a opatrnost průměrného spotřebitele.

Instituce namítá, že nemohla oprávněně usuzovat, že Pojistná smlouva neodpovídá potřebám a požadavkům Navrhovatele, když ten hradil pojistné a de facto tak sám způsobil zvyšování jím tvrzeného bezdůvodného obohacení.

Instituce odmítá nést investiční riziko, které nese podle Pojistné smlouvy Navrhovatel. V případě investičního výnosu by ten také připadl Navrhovateli, což je základní princip investičního životního pojištění.

Instituce odmítá, že by Pojistná smlouva odporovala zákonu nebo jej obcházela, protože produkt investičního životního pojištění je aprobovaný zákonem č. 277/2009 Sb., o pojišťovnictví, a smluvní dokumentace je Navrhovatelem řádně vyplněna a podepsána.

Instituce argumentuje, že nákladovost pojištění je snadno zjiřitelná z dokumentů, které jsou součástí Pojistné smlouvy. Instituce vysvětluje, že počáteční náklady se v souladu se Zvláštními pojistnými podmínkami hradí postupným umořováním a to z počátečních podílových jednotek, které jsou nakupovány první dva roky trvání Pojistné smlouvy.

Instituce argumentuje, že produkt investičního životního pojištění je na pojistném trhu zcela běžný a státem podporovaný, když podle zákona č. 582/1992 Sb., o daních z příjmů, je možné, aby plátce daně snižoval svůj daňový základ o jím uhrazené pojistné na soukromé životní pojištění.

Instituce namítá promlčení vůči případným nárokům Navrhovatele z doby před 11. 11. 2013, tedy více než 3 roky před zahájením řízení před finančním arbitrem.

6 Jednání o smíru

Finanční arbitr v souladu s § 1 odst. 3 zákona o finančním arbitrovi vyzval účastníky řízení ke smírnému vyřešení sporu, ale smírného řešení sporu se nepodařilo finančnímu arbitrovi dosáhnout, protože Navrhovatel Institucí nabízené smírné řešení sporu nepřijal.

7 Právní posouzení

Finanční arbitr podle § 12 odst. 1 a 3 zákona o finančním arbitrovi rozhoduje podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy. Finanční arbitr při svém rozhodování vychází ze skutkového stavu věci a volně hodnotí shromážděné podklady.

Finanční arbitr při rozhodování aplikuje rozhodné psané právo, posuzuje všechny shromážděné podklady samostatně i ve vzájemné souvislosti s přihlédnutím k předmětu projednávaného sporu. Finanční arbitr se tam, kde je to možné, opírá a odvolává na relevantní ustálenou judikaturu obecných soudů nebo Ústavního soudu. Finanční arbitr tak činí proto, aby jeho rozhodnutí bylo věcně a právně správné a přesvědčivé pro obě strany sporu, a zároveň i pro soud, který bude případně na základě žaloby kterékoli strany sporu rozhodnutí finančního arbitra přezkoumávat, rozhodnutí finančního arbitra jako správné potvrdil a žalobu proti němu zamítl.

7.1 *Skutková zjištění*

Finanční arbitr z předložených podkladů zjistil, že

- a) Navrhovatel podepsal dne 12. 6. 2007 dokument označený jako „Pojistná smlouva“, s datem sjednání 12. 6. 2007, razítkem a podpisem ■ v kolonce „podpis pojišťovacího zprostředkovatele nebo zaměstnance Allianz pojišťovny, a. s.“ a v kolonce „zpracováno“ s datem 29. 6. 2007 s podpisem a razítkem „■“;
- b) v Pojistné smlouvě si Navrhovatel a Instituce sjednali pojistnou dobu 8 let a lhůtní pojistné ve výši 1.000 Kč měsíčně;
- c) Navrhovatel uhradil dne 4. 7. 2007 na Pojistnou smlouvu mimořádné pojistné ve výši 183.987 Kč;
- d) Navrhovatel hradil od 1. 7. 2007 do 20. 5. 2008 běžné pojistné ve výši 1.000 Kč měsíčně, od 18. 7. 2008 do 18. 6. 2009 1.070 Kč měsíčně a od 30. 7. 2009 do 18. 5. 2015 opět 1.000 Kč měsíčně;
- e) Navrhovatel a Instituce si sjednali umístění 100 % běžného i mimořádného pojistného do akciového fondu;
- f) Navrhovatel provedl dne 2. 3. 2012 částečný odkup z Pojistné smlouvy ve výši 100.000 Kč;
- g) pojištění zaniklo dožitím Navrhovatele ke dni 13. 6. 2015 a Instituce vyplatila Navrhovateli pojistné plnění ve výši 70.503 Kč.

7.2 *Rozhodná právní úprava*

Navrhovatel a Instituce uzavřeli Pojistnou smlouvu za účinnosti zákona o pojistné smlouvě a starého občanského zákoníku.

Podle § 3028 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „nový občanský zákoník“), který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2014 a nahradil

zákon o pojistné smlouvě i starý občanský zákoník, se tímto zákonem (myšleno novým občanským zákoníkem) „řídí práva a povinnosti vzniklé ode dne nabytí jeho účinnosti“, přičemž podle odstavce 3 téhož ustanovení se právní poměry, na které se nevztahuje odstavec druhý (práva osobní, rodinná a věcná), a „vzniklé přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jakož i práva a povinnosti z nich vzniklé, včetně práv a povinností z porušení smluv uzavřených přede dnem nabytí činnosti tohoto zákona“ řídí dosavadními právními předpisy, tedy zákonem o pojistné smlouvě a občanským zákoníkem.

Na pojistnou smlouvu obecně, a tedy i na Pojistnou smlouvu je současně nutno nahlížet jako na tzv. absolutní neobchod (absolutní občanskoprávní vztah) a rovněž jako na smlouvu spotřebitelskou, jelikož naplňuje znaky uvedené v ustanovení § 52 starého občanského zákoníku, kdy na jedné straně Pojistné smlouvy stojí Instituce jako osoba, která při uzavírání a plnění Pojistné smlouvy jedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti, a na straně druhé Navrhovatel jako spotřebitel, tedy fyzická osoba, která při uzavírání a plnění Pojistné smlouvy nejedná v rámci své obchodní nebo jiné podnikatelské činnosti nebo v rámci samostatného výkonu svého povolání.

Finanční arbitr při rozhodování sporu musí na Navrhovatele pohlížet minimálně jako na tzv. průměrného spotřebitele, definice průměrného spotřebitele je explicitně obsažena například v bodu 18 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. 5. 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004. Průměrným spotřebitelem se rozumí spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Shodné pojetí převzal i Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 30. 5. 2007, sp. zn. 32 Odo 229/2006, nebo v rozhodnutí ze dne 30. 10. 2009, sp. zn. 23 Cdo 1057/2009.

Praktickým projevem spotřebitelské ochrany je pak zejména zákaz tzv. zneužívajících klauzulí, ujednání, která ve smyslu § 56 starého občanského zákoníku zakládají v rozporu s požadavkem dobré víry a k újmě spotřebitele, značnou nerovnováhu v právech a povinnostech stran. Kritérium posuzování nerovnováhy v právech a povinnostech stran, resp. vážnost jeho aplikace, je pak umocněno tím, že se jedná o adhezní smlouvu, tedy o smlouvu spadající do kategorie smluv, kterou typizuje skutečnost, že obsah práv a povinností právního vztahu není dán vyjednáváním stran, ale záměrem, vůlí smluvní strany v postavení dodavatele.

7.3 Uzavření Pojistné smlouvy

Navrhovatel namítá neplatnost Pojistné smlouvy z důvodu, že mu není známo, zda byla Pojistná smlouva uzavřena.

Zákon o pojistné smlouvě ani Pojistná smlouva okamžik uzavření Pojistné smlouvy v případě, že návrh na uzavření Pojistní smlouvy podává pojistník, nedefinují, subsidiárně tedy platí úprava starého občanského zákoníku. Podle § 43a odst. 1 starého občanského zákoníku platilo, že „projev vůle, směřující k uzavření smlouvy, jenž je určen jedné nebo více určitým osobám, je návrhem na uzavření smlouvy (dále jen "návrh"), jestliže je dostatečně určitý a vyplývá z něj vůle navrhovatele, aby byl vázán v případě jeho přijetí.“ Podle § 43c odst. 1 pak „včasné prohlášení učiněné osobou, které byl návrh určen, nebo jiné její včasné jednání, z něhož lze dovodit její souhlas, je přijetím návrhu.“

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že ■ (dále jen „Zprostředkovatel“) uzavřel dne 21. 12. 2004 s Institucí smlouvu o obchodním zastoupení, kde se v článku II. dohodli, že „Předmětem této smlouvy je závazek obchodního zástupce dlouhodobě pro Allianz jejím jménem a na její účet uzavírat pojistné smlouvy mezi klienty a Allianz (...)“. Zprostředkovatel

byl tak na základě smlouvy o obchodním zastoupení oprávněn uzavřít jménem Instituce Pojistnou smlouvu.

Z Pojistné smlouvy jednoznačně nevyplývá, zda byl návrh na její uzavření učiněn Navrhovatelem či Zprostředkovatelem, vzhledem k tomu, že Navrhovatel i Instituce Pojistnou smlouvu dne 12. 6. 2007 podepsali, není tato skutečnost pro uzavření smlouvy rozhodná.

Finanční arbitr odmítá námitku Navrhovatele jako ryze účelovou, když výše vyložil, že nejen že Pojistnou smlouvu její strany uzavřely, ale v souladu s § 9 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě vydala Instituce Navrhovateli pojistku jako potvrzení o uzavření Pojistné smlouvy, která musela jeho případnou pochybnost o uzavření Pojistné smlouvy definitivně rozptýlit.

Skutečnost, že Pojistná smlouva je v příslušné kolonce „zpracováno“ orazítkována a podepsána osobou, která byla v Instituci pověřena zanesením Pojistné smlouvy do systému Instituce, nemá žádný vliv na uzavření Pojistné smlouvy.

Účelovost námitky Navrhovatele, že byl v nejistotě stran uzavření Pojistné smlouvy, vyvrací také skutečnost, že Navrhovatel uhradil dne 4. 7. 2007 mimořádné pojistné v částce 183.987 Kč a od počátku pojištění až do uplynutí pojistné doby platil každý měsíc pojistné v částce 1.000 - 1.070 Kč. Lze si tak jen těžko představit osobu v postavení průměrného spotřebitele, která zasílá Instituci pravidelně pojistné, avšak zároveň je v nejistotě, zda Pojistnou smlouvu skutečně uzavřela a současně nevznese směrem k druhé smluvní straně žádný dotaz, který by se této tvrzené nejasnosti týkal.

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů dovozuje, že k uzavření Pojistné smlouvy mezi Navrhovatelem a Institucí došlo dne 12. 6. 2007, protože v tento den došlo jak k ofertě, tak i k akceptaci Pojistné smlouvy a Instituce dne 3. 7. 2007 vydala Navrhovateli pojistku jako potvrzení o uzavření Pojistné smlouvy.

7.4 Rozhodná smluvní úprava

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů nezjistil, že Navrhovatel neměl před podpisem Pojistné smlouvy k dispozici všechny potřebné dokumenty a nemohl si je tedy řádně prostudovat, případně že by nemohl podpis Pojistné smlouvy odložit o dobu k jejich prostudování potřebnou.

Naopak, i sám Navrhovatel potvrdil, že při uzavření Pojistné smlouvy Všeobecné pojistné podmínky a Zvláštní pojistné podmínky obdržel.

7.5 Sjednání rozsahu pojistného plnění

Podle § 2 zákona o pojistné smlouvě platí, že „*Pojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.*“

V ujednání 2.1.1. Zvláštních pojistných podmínek si Navrhovatel a Instituce sjednali, že pojistná částka pro případ smrti odpovídá celkovému zaplacenému pojistnému sníženému o hodnotu odkoupených akumulačních jednotek a pro případ dožití se konce pojištění ve Všeobecných pojistných podmínkách strany v ujednání 2.2.2. sjednaly, že pojistné plnění ve výši hodnoty podílových jednotek zjištěné k nejbližšímu oceňovacímu dni, který následoval po vzniku pojistné události.

Podílovou jednotkou se podle ujednání 1.2.20. Všeobecných pojistných podmínek rozumí podíl na investičním fondu představující nárok na část hodnoty investičního fondu. Podílové jednotky se pak dělí na počáteční podílové jednotky, které se nakupují za běžné pojistné za první dva roky pojištění (ujednání 1.2.18. Všeobecných pojistných podmínek) a akumulační podílové jednotky, které se nakupují za běžné pojistné zaplacené po uplynutí

dvou let od počátku pojištění a za mimořádné pojistné zaplacené kdykoliv v době trvání pojištění (ujednání 1.2.1. Všeobecných pojistných podmínek).

Finanční arbitr považuje pojistné plnění pro případ smrti za dostatečně určité, když Instituce garantuje, že v případě smrti Navrhovatele vyplatí částku odpovídající zaplacenému pojistnému. Jediná možná modifikace této částky je pak v souladu se Zvláštními pojistnými podmínkami snížení o částku částečného odkupu. Výsledná částka pak bude i v tomto případě v souhrnu opět tvořit zaplacené pojistné.

V případě pojistné události dožití se vyplácí částka odpovídající hodnotě podílových jednotek, tedy součtu podílových jednotek počátečních a akumulacních. Počet těchto jednotek (resp. jejich hodnota), které v souladu s ujednáním 1.2.43. tvoří účet pojistníka, může být snižován o poplatky.

Jednotlivé poplatky jsou rozvedeny v ujednání 2.1.6. Zvláštních pojistných podmínek, když vedle poplatků, jejichž strhávání je spojeno s úkonem prováděným na žádost pojistníka, jsou to dále náklady, které se strhávají vždy, konkrétně poplatek na úhradu počátečních nákladů, za správu fondů a za vedení účtu pojistníka.

Stran konkrétní výše jednotlivých poplatků odkazují Zvláštní pojistné podmínky na Specifikaci podmínek pojištění.

Z Pojistné smlouvy finanční arbitr zjistil, že obsahuje na třetí (nečíslované) straně „Prohlášení pojistníka a Pojištěného“, ve kterém Navrhovatel mj. prohlašuje, že „*Beru na vědomí, že Specifikace podmínek pojištění je k dispozici na kontaktních místech Allianz pojišťovny, a. s., a současně prohlašuji, že před podpisem jsem s ní byl seznámen a souhlasím s jejím obsahem*“. Součástí Pojistné smlouvy je tedy Specifikace podmínek pojištění.

Námítka Navrhovatele, že Specifikace podmínek pojištění není součástí smluvní dokumentace a z tohoto důvodu nedošlo k platnému sjednání výše poplatků, je tedy nedůvodná, když Navrhovatel svým podpisem stvrdil, že byl před uzavřením Pojistné smlouvy se Specifikací podmínek pojištění seznámen a s jejím obsahem souhlasí. Navrhovatel v řízení žádným způsobem nedoložil, že by se Specifikací podmínek pojištění, jejíž součástí je i sazebník poplatků, seznámen nebyl, když toto jeho prohlášení zůstává pouze v rovině tvrzení.

Argumentuje-li Navrhovatel stanoviskem finančního arbitra, že ujednání o poplatcích musí být objektivně pochopitelná, neshledal finanční arbitr, že by ujednání o poplatcích v Pojistné smlouvě objektivně pochopitelná nebyla. Navrhovatel naopak ze Zvláštních pojistných podmínek věděl, že Instituce bude na jeho vrub účtovat poplatky, s jejichž konkrétní výší Navrhovatele pojišťovací zprostředkovatel řádně seznámil, když Specifikaci podmínek pojištění Navrhovateli jako objektivně existující dokument předložil k seznámení a odsouhlasení, a Navrhovatel to potvrdil svým podpisem Pojistné smlouvy. Navrhovatel tak před uzavřením Pojistné smlouvy věděl, že neuzavírá beznákladový produkt.

Ze Specifikace podmínek pojištění finanční arbitr zjistil, že měsíční poplatek za vedení účtu pojistníka je 60 Kč, inkasní poplatek 0 Kč, roční poplatek za správu akciového fondu 0,85 % a rozdíl mezi nákupní a prodejní cenou jednotek 5 %. Z předložených podkladů finanční arbitr nezjistil, že by si Instituce strhávala tyto poplatky v jiné výši, než jak si Navrhovatel a Instituce sjednali v Pojistné smlouvě, resp. ve Specifikaci podmínek pojištění.

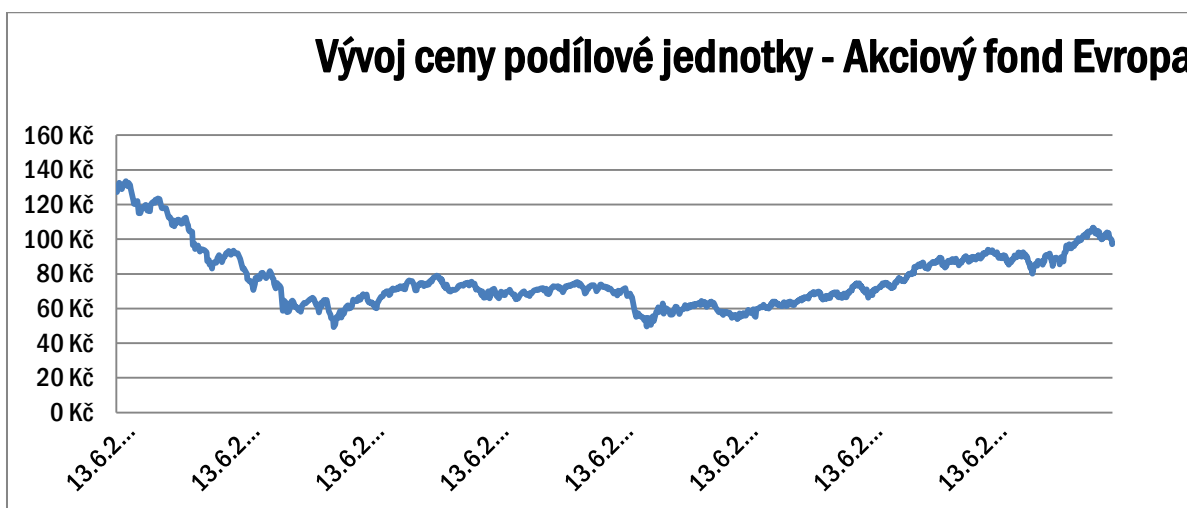
Finanční arbitr tedy považuje pojistné plnění za sjednané dostatečně určité.

7.6 Přenos rizika

Instituce na sebe převzala pojistné riziko výplaty částky odpovídající zaplacenému pojistnému v případě smrti Navrhovatele. Instituce tak na sebe převzala riziko v části pojištění pro případ smrti. Investiční životní pojištění se obecně chápe jako kombinovaný produkt pojištění a investice, z logiky tohoto produktu tedy postačí, převzala-li Instituce pojistné riziko pouze v části produktu.

Z tabulky vývoje ceny podílové jednotky v akciovém fondu (viz tabulku dále), do kterého alokoval Navrhovatel prostřednictvím Instituce jak běžné, tak mimořádné pojistné, vyplývá, že Instituce nesla pro případ smrti Navrhovatele pojistné riziko od počátku pojištění, když hodnota dané podílové jednotky za celou dobu trvání pojištění nepřesáhla hodnotu, kterou měla v den počátku pojištění, tedy 13. 6. 2007. Instituce tak Navrhovateli garantovala, že v případě jeho smrti ponese finanční ztrátu způsobenou vývojem fondu, když se zavázala osobě obmyšlené z Pojistné smlouvy vyplatit částku v hodnotě zaplaceného pojistného, a sama tak pokrýt rozdíl mezi Navrhovatelem zaplaceným pojistným a hodnotou jeho podílového účtu.

Domněnku Navrhovatele, že prostřednictvím Pojistné smlouvy nebyla realizována pojišťovací činnost, tak finanční arbitr odmítá jako nedůvodnou.

7.7 Ujednání o rizikovém pojistném

Finanční arbitr z úřední povinnosti posoudil Pojistnou smlouvu nad rámec námitek Navrhovatele, a to z hlediska jejího souladu se zákonem.

Podle ujednání 1.4 Zvláštních pojistných podmínek platí, že „*Pojistitel je oprávněn účtovat pojistníkovi poplatky za správu pojištění a další poplatky uvedené v aktuální Specifikaci podmínek pojištění, do které má zájemce o pojištění či pojistník právo u pojistitele nahlédnout a kterou pojistitel na vyžádání zašle účastníkům pojištění.*“

Ve Specifikaci podmínek pojištění si Navrhovatel a Instituce k rizikovému pojistnému sjednali, že „*Strhává se pouze v případě, že hodnota fondu je nižší než garantovaná poj. částka. (...) Výše rizikového pojistného závisí na aktuálním věku, pohlaví, hodnotě fondu a pojistné částce pro případ smrti. Poplatek je hrazen v souladu se ZPP příslušného typu pojištění s první větou odstavce Poplatky.*“

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů zjistil, že Instituce v období od 13. 6. 2007 do 13. 6. 2015 odečítala měsíčně z podílového účtu Navrhovatele rizikové pojistné ve výši 5,37 Kč až 197,68 Kč.

Instituce poskytla Navrhovateli vodítka ke zjištění způsobu stanovení výše rizikového pojistného, resp. stanovila vstupní veličiny, na kterých výše srážky závisí, v Pojistné smlouvě, Zvláštních pojistných podmínkách ani ve Specifikaci podmínek pojištění, ale přitom není sjednána výše rizikového pojistného, které si Instituce strhává na pojištění smrti (tj. výše, v jaké Instituce rizikové pojistné strhávala, nemá oporu ve sjednané Pojistné smlouvě).

Finanční arbitr nepovažuje ujednání o rizikovém pojistném za dostatečně určité ve smyslu § 37 odst. 1 starého občanského zákoníku, a Instituce ho tedy odečítala z podílového účtu Pojistné smlouvy bez právního důvodu, protože podle § 7 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě platí, že pojistná smlouva musí mít písemnou formu, s výjimkou případů, kdy zakládá pojištění s pojistnou dobou kratší než 1 rok. Finanční arbitr odkazuje na závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 26. 3. 2008, sp. zn. 32 Odo 1242/2005, že *„[j]de-li o právní úkon, pro který je stanovena pod sankcí neplatnosti písemná forma, musí určitost obsahu projevu vůle vyplývat z textu listiny, na níž je tento projev vůle zaznamenán.“*

Všechna ujednání Pojistné smlouvy tedy musí být písemná a zaznamenaná určitě a srozumitelně. Určitost je chápána jako kvalita obsahu právního úkonu (viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2010, sp. zn. 23 Cdo 1122/2010: *„Určitost představuje kvalitu obsahu právního úkonu; právní úkon je neurčitý, jestliže se jednajícím nezdařilo jednoznačným způsobem stanovit obsah vůle, přičemž neurčitost tohoto obsahu nelze odstranit a překlénout ani za použití výkladových pravidel.“*)

Právní úkon není neurčitý, lze-li jeho obsah vyložit výkladem, viz rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 19. 10. 2006, sp. zn. 29 Odo 573/2005: *„[z]ávěr o neurčitosti právního úkonu předpokládá, že ani jeho výkladem nelze dospět k nepochybnému poznání, co chtěl účastník projevit.“*

Je pak právně irelevantní vzhledem k posuzování platnosti strhávání rizikového pojistného, že se Navrhovatel a Instituce Pojistnou smlouvou po určitou dobu řídili. Finanční arbitr odkazuje na závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 27. 10. 1999, sp. zn. 22 Cdo 910/98, že *„[p]latné právo neumožňuje zpětné zhojení vad právních úkonů absolutně neplatných (konvalidaci).“*

Přístup a závěry finančního arbitra jsou též v souladu se závěry Nejvyššího soudu v rozhodnutí ze dne 3. 3. 2009, sp. zn. 32 Cdo 661/2008, kde v tomto sporu podle článku X, bod 2.6 leasingové smlouvy v případě úplného zničení nebo odcizení předmětu leasingu náležely žalobkyni (leasingové společnosti) mj. „odúročené finanční služby“. Smlouva samotná ani obchodní podmínky však nestanovily, jakým způsobem má být odúročení finanční služby provedeno, pojem finanční služby nedefinují, tento pojem není uveden ani ve splátkovém kalendáři. Soud prvního stupně proto došel k závěru, že ujednání obsažené v článku X, bod 2.6 obchodních podmínek, které jsou nedílnou součástí smlouvy mezi účastníky uzavřené (podle jejíhož obsahu vztahy mezi účastníky posuzoval), je absolutně neplatné podle § 37 odst. 1 starého občanského zákoníku. Nejvyšší soud tento názor potvrdil následovně: *„S ohledem na skutková zjištění soudy učiněná vztahující se k obsahu smlouvy a obchodních podmínek i splátkového kalendáře jako jejich součástí považuje dovolací soud za správný závěr o neurčitosti pojmu "odúročená finanční služba" a s tím související závěr o neplatnosti příslušné části článku X. bod 2.6. smlouvy podle § 37 odst. 1 obč. zák.“*

7.8 Posouzení platnosti Pojistné smlouvy jako celku

Podle § 41 starého občanského zákoníku platí, že *„Vztahuje-li se důvod neplatnosti jen na část právního úkonu, je neplatnou jen tato část, pokud z povahy právního úkonu nebo z jeho obsahu anebo z okolností za nichž k němu došlo, nevyplývá, že tuto část nelze oddělit od ostatního obsahu.“*

K částečné neplatnosti právního úkonu finanční arbitr odkazuje na ustálený přístup Nejvyššího soudu, vyjádřený např. v usnesení ze dne 31. 10. 2013, sp. zn. 33 Cdo 1867/2012: *„oddělitelnost' části právního úkonu od ostatního jeho obsahu je třeba vždy dovodit výkladem z povahy právního úkonu nebo z jeho obsahu anebo z okolností, za nichž k němu došlo (§ 35 obč. zák.). Neoddělitelnost je tak třeba chápat ve smyslu obsahovém nikoliv reálné neoddělitelnosti; podle zásady favor negotii je pak třeba dávat přednost přístupu, který jinak zachovává ostatní části smlouvy (v projednávaném případě dohodu žalobkyně a žalované o provizi ve výši 5 % z kupní ceny od 7.073.820 Kč do 7.527.269 Kč a ve výši 6 % z kupní ceny 7.527.270 Kč).“*

Při posuzování věci z pohledu oddělitelnosti právního úkonu vyšel finanční arbitr ze zákonné definice pojistné smlouvy v § 2 zákona o pojistné smlouvě, že *„[p]ojistná smlouva je smlouvou o finančních službách, ve které se pojistitel zavazuje v případě vzniku nahodilé události poskytnout ve sjednaném rozsahu plnění a pojistník se zavazuje platit pojistiteli pojistné.“*

Rozhodný je tedy závazek pojistníka platit pojistné a tomu odpovídá závazek pojistitele vyplatit pojistné plnění.

Finanční arbitr při posuzování oddělitelnosti neplatného ujednání od ostatních částí Pojistné smlouvy zohlednil vůli smluvních stran při uzavírání Pojistné smlouvy a nezjistil, a to s přihlédnutím k výši rizikového pojistného na smrt v nominální hodnotě 5,37 Kč až 197,68 Kč měsíčně, že by InSTITUTE i Navrhovatel Pojistnou smlouvu neuzavřeli bez platně sjednané srážky na rizikové pojistné pro případ smrti. InSTITUTE a Navrhovatel si v Pojistné smlouvě platně sjednali srážky na ostatní účtované poplatky, tudíž Pojistná smlouva by pro InSTITUTE i bez srážky na rizikové pojistné na smrt zůstala ekonomicky ziskovou. Pokud by InSTITUTE neprováděla na vrub podílového účtu Navrhovatele srážky na rizikové pojistné pro případ smrti, došlo by ke zvýšení hodnoty podílového účtu Pojistné smlouvy, tudíž je logické, že Navrhovatel by uzavřel Pojistnou smlouvu i bez ujednání této srážky, když tato smlouva by i pro něj byla ekonomicky výhodnější.

Finanční arbitr dovozuje, a to v souladu s relevantní právní úpravou starého občanského zákoníku a ustálenou rozhodovací praxí Nejvyššího soudu, že Pojistná smlouva je jako celek platná, neplatné je pouze ujednání o výši srážky rizikového pojistného pro případ smrti.

7.9 Vydání bezdůvodného obohacení a námitka promlčení

Podle § 451 starého občanského zákoníku platí, *„(1) Kdo se na úkor jiného bezdůvodně obohatí, musí obohacení vydat. (2) Bezdůvodným obohacením je majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu, plněním z neplatného právního úkonu nebo plněním z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.“*

InSTITUTE se v tomto případě na úkor Navrhovatele bezdůvodně obohatila tím, že strhla z podílového účtu Navrhovatele rizikové pojistné za životní pojištění.

InSTITUTE vznesla v řízení před finančním arbitrem námitku promlčení pro všechny nároky Navrhovatele z Pojistné smlouvy.

Podle § 100 odst. 1 starého občanského zákoníku platí, že *„[p]rávo se promlčí, jestliže nebylo vykonáno v době v tomto zákoně stanovené (§ 101 až 110). K promlčení soud přihlídně jen k námitce dlužníka. Dovolá-li se dlužník promlčení, nelze promlčené právo věřiteli přiznat.“*

Po uplynutí promlčecí lhůty je možnost přiznání nároku závislá na skutečnosti, zda se povinný promlčení dovolá. Vznese-li InSTITUTE námitku promlčení důvodně, nemůže finanční arbitr promlčené právo přiznat.

Obecná promlčecí doba je podle § 101 starého občanského zákoníku tříletá a běží ode dne, kdy Navrhovatel mohl uplatnit svůj nárok. V případě práva na vydání bezdůvodného obohacení je stanovena kombinovaná promlčecí lhůta, a to subjektivní, která je dvouletá a běží ode dne, kdy se Navrhovatel o bezdůvodném obohacení dozvěděl, a lhůta objektivní, která je tříletá a běží ode dne vzniku bezdůvodného obohacení. Právo se přitom promlčí dřívějším uplynutím objektivní či subjektivní lhůty. Vykonat právo v promlčecí době v souladu s § 100 odst. 1 starého občanského zákoníku přitom v případě bezdůvodného obohacení znamená zahájit řízení o tvrzeném nároku u soudu či u jiného příslušného orgánu a v zahájeném řízení řádně pokračovat.

K námitce promlčení v rozporu s dobrými mravy Nejvyšší soud judikoval ve svém rozhodnutí ze dne 13. 3. 2014, sp. zn. 25 Cdo 2593/2011, že „[u]platnění námítka promlčení by se přičilo dobrým mravům jen v těch výjimečných případech, kdy by bylo výrazem zneužití tohoto práva na úkor účastníka, který marné uplynutí promlčecí doby ničím nezavinil, a vůči němuž by za takové situace zánik nároku v důsledku promlčení byl nepřiměřeně tvrdým postihem ve srovnání s rozsahem a charakterem jím uplatňovaného práva a s důvody, pro které své právo včas neuplatnil. O jednání vykazující znaky přímého úmyslu poškodit druhého účastníka by ovšem nebylo možno uvažovat z okolností a důvodů, z nichž je vznik uplatněného nároku dovozován, nýbrž jen z konkrétních okolností, za nichž byla námitka promlčení tohoto nároku uplatněna. Tyto okolnosti by přitom musely být naplněny v natolik výjimečné intenzitě, aby byl odůvodněn tak významný zásah do principu právní jistoty, jakým je odepření práva uplatnit námitku promlčení (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28. 11. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2905/99, nebo rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31. 10. 2007, sp. zn. 33 Odo 561/2006)“.

Z předložených podkladů finanční arbitr nezjistil, že by k promlčení uplatněného nároku Navrhovatele došlo vinou Instituce nebo že by námitka promlčení byla projevem zneužití práva na úkor Navrhovatele, ani že by některý z těchto důvodů byl naplněn v tak výjimečné intenzitě, která by odůvodňovala odepření možnosti uplatnit námitku promlčení.

Jestliže Navrhovatel k rozporu námítka promlčení argumentuje zejména porušením povinností na straně Instituce a poukazuje na skutečnosti, že Instituce vypracovala Pojistnou smlouvu s vadami způsobujícími její neplatnost, jedná se o vylíčení skutkového základu podaného návrhu, nikoli však o popis zvláštních okolností navozujících rozpor námítka promlčení s dobrými mravy.

Nelze přisvědčit ani argumentu Navrhovatele, že mimořádná intenzita okolností prokazující úmysl Instituce poškodit Navrhovatele vyplývá z množství smluv, které Instituce uzavřela nebo systematickosti toho, jakým způsobem smlouvy uzavírá. Mimořádná míra intenzity by se musela vztahovat ke konkrétním okolnostem vyplývajícím z konkrétní Pojistné smlouvy vůči jejím smluvním stranám, nikoli navenek vůči jiným klientům Instituce bez ohledu na jejich počet. Navrhovatel současně žádným způsobem nedoložil, z jakého důvodu by pro něj promlčení (části) nároku mělo být mimořádně tvrdým postihem.

K námitce Navrhovatele, že by finanční arbitr měl zohlednit specifický charakter investičního životního pojištění co do postavení smluvních stran a dlouhodobosti produktu, finanční arbitr odkazuje, že zákonodárce včlenil do občanského zákoníku lhůty pro uplatnění práva domáhat se vydání bezdůvodného obohacení (náhrady škody) za účelem zachování právní jistoty ve vzájemných vztazích, jakož i k ochraně legitimního očekávání. Pod spravedlivým a rovnovážným uspořádáním práv a povinností vyplývajících z neplatné pojistné smlouvy není možné bez dalšího spatřovat jen právo na vrácení toho, co si smluvní strany vzájemně plnily; naopak je potřeba brát v úvahu veškerá zákonná i smluvní práva a povinnosti, která se na posuzovanou situaci vztahují, a to včetně ustanovení o promlčení.

Když tedy finanční arbitr rozhodl, že část Pojistné smlouvy o strhávání rizikového pojistného pro případ smrti je absolutně neplatná, začala běžet objektivní promlčecí lhůta pro uplatnění

nároku na vydání bezdůvodného obohacení stržením každého pojistného na riziko smrti z podílového účtu Pojistné smlouvy.

Řízení před finančním arbitrem bylo na návrh Navrhovatele zahájeno dne 11. 11. 2016. Protože finanční arbitr posoudil námitku promlčení, kterou vnesla Instituce, jako důvodnou, zabýval se pouze tím, jakou částku strhla Instituce na riziko smrti po datu 11. 11. 2013; rizikové pojistné stržené před tímto datem je promlčeno v objektivní tříleté lhůtě.

Z předložených podkladů vyplývá, že na riziko smrti strhávala Instituce měsíčně z podílového účtu Navrhovatele v rozhodném období částku 161,12 Kč až 197,68 Kč, celkově pak částku 3.405,96 Kč.

7.10 Úrok z prodlení

Podle § 517 odst. 2 starého občanského zákoníku platí, že *„[j]de-li o prodlení s plněním peněžitého dluhu, má věřitel právo požadovat od dlužníka vedle plnění úroky z prodlení, není-li podle tohoto zákona povinen platit poplatek z prodlení; výši úroků z prodlení a poplatku z prodlení stanoví prováděcí předpis“*.

Právo požadovat úroky z prodlení vyplývá přímo ze zákona a jediným předpokladem, který pro vznik tohoto práva starý občanský zákoník v § 517 odst. 1 vyžaduje je, aby byl dlužník s plněním svého dluhu v prodlení, protože platí, že *„[d]lužník, který svůj dluh řádně a včas nesplní, je v prodlení. [...]“*.

Nejvyšší soud v rozsudku ze dne 29. 3. 2001, sp. zn. 25 Cdo 2895/99, dovedil, že *„[b]ezdůvodné obohacení tedy představuje závazkový právní vztah, z něž pohledávka vzniká tomu, na jehož úkor se jiný bezdůvodně obohatil, a dluh tomu, kdo obohacení získal. Jestliže tento dluh (povinnost vydat bezdůvodné obohacení) nespočívá v povinnosti vydat věc, nýbrž v povinnosti platební, je nepochybné, že jde o dluh peněžitý, s jehož řádným a včasným nesplněním spojuje ustanovení § 517 obč. zák. nepříznivý důsledek vzniku prodlení na straně dlužníka s právem věřitele požadovat vedle plnění i úroky z prodlení.“*

K otázce splatnosti bezdůvodného obohacení zaujímá Nejvyšší soud konstantní stanovisko, že *„bezdůvodné obohacení představuje závazkový právní vztah, z něž pohledávka vzniká tomu, na jehož úkor se jiný bezdůvodně obohatil, a dluh tomu, kdo obohacení získal, přičemž bezdůvodné obohacení patří mezi nároky, u nichž není zákonnou úpravou stanovena splatnost pohledávek vzniklých z tohoto právního titulu, doba plnění je u nich obvykle vázána na výzvu věřitele podle § 563 obč. zák., teprve výzvou k plnění se dluh stává splatným a dlužník je povinen splnit dluh prvního dne poté, kdy byl o plnění věřitelem požádán.“* (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 7. dubna 2010, sp. zn. 28 Cdo 4260/2009).

Finanční arbitr zjistil, že první výzvu k vydání bezdůvodného obohacení z Pojistné smlouvy ve smyslu § 563 starého občanského zákoníku učinil Navrhovatel v okamžiku, kdy dopisem datovaným ke dni 8. 9. 2016 vyzval Instituci k nápravě a žádal *„vydání bezdůvodného obohacení ve výši 110.324,- Kč a dále zaplacení nákladů právního zastoupení ve výši 11.680,- Kč.“* Dopisem ze dne 8. 11. 2016 mu Instituce nabídla vyplatit 18.594 Kč za předpokladu podpisu dohody o narovnání, kterou Navrhovatel nepodepsal.

Výše finanční arbitr Navrhovateli přiznal částku 3.405,96 Kč, Instituce dne 8. 11. 2016 nabízela Navrhovateli vyplatit 18.594 Kč, což Navrhovatel odmítl.

Finanční arbitr jednání Instituce, která Navrhovateli předložila písemnou dohodu o narovnání a jejímž podpisem podmiňovala výplatu plnění, s ohledem na skutečnost, že podle § 7 odst. 1 zákona o pojistné smlouvě má být pojistná smlouva písemná, tj. i ukončení pojistné smlouvy by mělo být písemné, a s ohledem na skutečnost, že v nálezu přiznává finanční arbitr Navrhovateli méně, než mu nabídla plnit Instituce, nepovažuje v daném případě za

jednání, které by vyžadovalo jednání Navrhovatele nad rámec součinnosti, kterou má poskytovat věřitel resp. Navrhovatel při vydání bezdůvodného obohacení.

Podle § 522 starého občanského zákoníku platí, že „Věřitel je v prodlení, jestliže nepřijal řádně nabídnuté plnění nebo neposkytl v době plnění součinnost potřebnou ke splnění dluhu. V takových případech je věřitel zejména povinen nahradit dlužníkovi náklady, které mu tím vznikly. Dále na něj přechází nebezpečí nahodilých zkázy věci. Kromě toho je dlužník oprávněn žádat od věřitele náhradu jiných škod způsobených mu prodlením, lze-li věřiteli přičítat zavinění.“ Finanční arbitr má tedy za to, že Navrhovatel, který nepřijal plnění, které mu Instituce nabídla, byl v prodlení. Podle § 523 starého občanského zákoníku platí, že „Za dobu věřitelova prodlení není dlužník povinen platit úroky.“

Finanční arbitr má tedy, za to, že Navrhovateli nepřisluší úroky z prodlení z částky 3.405,96 Kč, protože částku, kterou mu nyní finanční arbitr přiznává nálezem, mohl obdržet již v listopadu 2016, kdyby Instituci poskytl součinnost.

8 K výroku nálezů

Finanční arbitr ze shromážděných podkladů a po jejich pečlivém právním posouzení nezjistil, že Navrhovateli svěřil nárok na vydání bezdůvodného obohacení v částce 110.324 Kč.

Současně však finanční arbitr dovedl, že Pojistná smlouva je v části ujednání o rizikovém pojistném na riziko smrti absolutně neplatná, ale současně že toto ujednání je oddělitelné od dalších ujednání Pojistné smlouvy a že se Instituce z neplatného ujednání Pojistné smlouvy bezdůvodně obohatila, a je povinna Navrhovateli vydat toto bezdůvodné obohacení ve výši 3.405,96 Kč. Finanční arbitr nepřiznal Navrhovateli úrok z prodlení, protože byl sám v prodlení s převzetím bezdůvodného obohacení.

Podle § 17a zákona o finančním arbitrovi platí, že „[v] nálezů, jímž arbitr vyhovuje, byť i jen zčásti, návrhu navrhovatele, uloží současně instituci povinnost zaplatit sankci ve výši 10 % z částky, kterou je instituce podle nálezů povinna zaplatit navrhovateli, nejméně však 15 000 Kč. Zaplacení 15 000 Kč uloží i v případech, kdy předmětem sporu není peněžitá částka. Sankce je příjmem státního rozpočtu.“ V tomto případě je Instituce povinna zaplatit sankci ve výši 15.000 Kč, protože 10 % z částky, kterou finanční arbitr Navrhovateli přiznal, nepřekračuje minimální sazbu sankce podle § 17a zákona o finančním arbitrovi ve výši 15.000 Kč. Sankce je příjmem státního rozpočtu a Instituce je povinna ji zaplatit ve lhůtě a způsobem uvedeným ve výroku tohoto nálezů.

Na základě všech výše uvedených skutečností rozhodl finanční arbitr tak, jak je uvedeno ve výroku tohoto nálezů.

Poučení:

Proti tomuto nálezů lze podle § 16 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi do 15 dnů od jeho doručení podat písemně odůvodněné námítky k finančnímu arbitrovi. Práva podat námítky se lze vzdát. Včas podané námítky mají odkladný účinek.

Podle § 17 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi, nález, který již nelze napadnout námítkami, je v právní moci.

Mgr. Monika Nedelková
finanční arbitr

Doručuje se
Navrhovatel – datová schránka zástupce ■
Instituce – datová schránka vfycqvw

